

Alex Dryden

Dubbelspel

PROLOOG

Januari 2008

Adrian Carew keek door de ruit van een Vauxhall Carlton van de Britse inlichtingendienst alsof hij de verkeerschaos met pure wilskracht in goede banen kon leiden. Het verkeer op de westelijke uitvalsweg in Londen stond bumper aan bumper en de stortregen maakte de toestand er niet beter op.

Zijn chauffeur, Ray, die al vijftien jaar in dienst was en vergeleken met zijn baas over een bijna zen-achtige kalmte beschikte, draaide zich om naar de achterbank.

‘Over een paar minuten zijn we er wel doorheen, meneer.’ Zijn woorden waren nauwelijks te horen door het lawaai van de regen die op het dak van de auto kletterde.

Met zijn gebruikelijke geërgerde gelaatsuitdrukking – op elkaar geklemde tanden, trillende kaakspieren – richtte Adrian zijn antwoord tot het zijraam.

‘Laat ook maar.’

De voormalige held van de SAS, het genie van de militaire inlichtingendienst dat daarna hoofd van het kantoor van M16 in Moskou was geworden, had eerder op de dag, op zijn drieënzestigste, van een van zijn informanten bij de gezamenlijke inlichtingendienst begrepen dat hij op de informele nominatielijst voor de hoogste functie bij M16 stond: *Spymaster-in-Chief*, zoals het door de media werd genoemd.

Dat zou hij moeten vieren, dacht hij, in plaats van als boodschappenjongen naar het buitenland te gaan, en dan ook nog naar dat ellendige Finland. Maar de Russen stonden erop om hem en niemand anders te ontmoeten.

Door de beslagen ruit nam Adrian het uitzicht in zich op om te con-

stateren dat de grandeur van Londen met iedere kilometer steeds meer plaats moest maken voor armoedigheid. Het scherpomlijnde stenen hart van de stad in Whitehall verloederde gaandeweg in de naoorlogse bakstenen twee-onder-een-kapwoningen van Shepherd's Bush en vervolgens in de plastic winkelgevels van Londens rafelranden, waar de troosteloze grimmigheid uiteindelijk overging in een met afval bezaaid platteland.

Adrian nam deze route alleen op vrijdagavond, als het al donker was, wanneer hij voor het weekend naar zijn landhuis in Hampshire ging waar zijn vrouw Penny het grootste deel van haar tijd doorbracht. Doordeeweeks bleef hij in Londen, met zijn herensociëteiten voor de mannelijke rituelen en met zijn discrete meesteres, Hazel van de afdeling Verre-Oosten, voor de vrouwelijke afleiding.

Hij veegde de ruit schoon met de rug van zijn hand. De lucht was bezaaid met zwarte wolken. Het zou een turbulente vlucht worden, dacht hij zonder zich er verder druk om te maken, en ook een lawaaiige. Het oude transportvliegtuig van de RAF dat op het laatste moment gedwongen was om hem mee te nemen op een routinevlucht naar Helsinki was niet echt comfortabel te noemen.

Hij zakte achterover op de bank en bedacht dat het goed was om zo nu en dan weg te zijn van de designercultuur die zelfs het hoofdkantoor van MI6 had overspoeld en om zijn gerieflijke leven in de Londense sociëteiten zo af en toe te verruilen voor een aftandse rammelbak met twee propellers waarin zelfs een eenvoudig gesprek een luxe was. Het deed hem aan vroeger denken.

Adrian luisterde naar het geluid van de ruitenwissers die de stromen regen van de voorruit veegden. Het hondse weer had de monotonie van wat anders gewoon een saaie januarimiddag was geweest doorbroken.

'Ik ben bang dat we een paar minuten te laat gaan komen, meneer,' deelde Ray hem mee.

'Ze wachten wel,' snauwde Adrian vanaf de achterbank. Deze hele toestand, de reis naar het militaire vliegveld Brize Norton inbegrepen, deed hem opeens denken aan de dagen van de Koude Oorlog, en die gedachte vrolijkte hem weer even op.

Adrian was klein van postuur, had vettig bruin haar dat in een lok over zijn voorhoofd viel en een gedrongen, gespieerd lichaam dat hij in vorm hield door regelmatig te squashen. Sinds de tijd dat hij in de jungle van Borneo was gestationeerd was het zijn beproefde en vertrouwde modus operandi om als een razende door de wereld te rennen en de lucht uit iedereen die in zijn weg stond te zuigen, en dat deed hij in de moderne jungle van Whitehall nog steeds. Hij was de belichaming van de preventieve aanval, had een collega opgemerkt. Anderen stelden, als amateurpsychologen, de diagnose dat Adrian zich gedroeg alsof de wereld hem ernstige schade berokkend had.

Zijn houding en zijn gedrag verrieden een strijdlustige, defensieve instelling. De strakgespannen spieren onder de weldoorvoede buik, die zich nu duidelijk zichtbaar aan het ontwikkelen was, stonden altijd op springen, en zijn vuisten waren meestal gebald, terwijl de donkere ogen in zijn bleke gezicht rusteloos heen en weer schoten.

Adrian was nergens zo zorgvuldig in als in zaken die met wraak te maken hadden, en dat was de reden voor zijn reis van deze avond. Wraak was wat hem voortdreef.

Wraak voor een gebroken gezin had hem er volgens sommigen toe aangezet uit te blinken in het leger en wraak voor zijn kleine postuur had hem ertoe gedreven in de jaren zestig als eerste van al zijn medestudenten aan het hoofdkwartier van de SAS af te studeren. Anderen vatten het op als verkapte wraak op het establishment, waar hij tegelijkertijd juist deel van uit wilde maken. Dit had hem ertoe gedreven zeer snel carrière te maken binnen MI6, waardoor hij nu zelf bijna aan het hoofd van de organisatie stond. Maar het was een bijzondere wraakactie die hem vandaag uit zijn schuilplaats had gelokt.

Het had Adrian bijna een jaar gekost om zover te komen, maar hij kon nu eindelijk aan zijn missie beginnen. Hij was in het bezit van de persoonsgegevens – de identiteit van de moordenaar – en hij wist zijn naam, zijn adres, zijn telefoonnummer en waarschijnlijk ook zijn beenlengte, gezien de inspanningen die de medewerkers van de dienst voor deze speciale opdracht hadden verricht.

De moordenaar, een Russische crimineel die Grigory Bykov heette, had het jaar daarvoor een van de beste officieren van de dienst, en dan

ook nog een van de zeer weinigen die Adrian graag zijn 'beste jongens' noemde, van het leven beroofd.

Ijverige onderzoekers van de derde verdieping hadden met plezier onbetaald overgewerkt. Finn was familie en was ook populair, zeer geliefd zelfs. De samenwerking tussen de verschillende afdelingen was ongewoon soepel verlopen, en de dringende noodzaak om wraak te nemen op de moord op Finn had iedereen, inclusief Adrian, voortgedreven totdat de taak volbracht was.

Veertien maanden waarin slechts druppelsgewijs aanwijzingen binnenkamen van bronnen die zo uiteenlopend waren als een KGB-officier in Azerbeidzjan en de eigenaar van een stoombad en bordeel in de Siberische stad Irkutsk hadden uiteindelijk naar Grigory Bykov geleid.

De onderzoekers hadden Bykovs biografie met uiterste zorg opgesteld. Bykov was, kort samengevat, een kleine crimineel en een maffioso uit Zuid-Moskou; hij was getraind tot hij aan de maatstaven van de KGB voldeed en daarna toegelaten tot de Russische buitenlandse inlichtingendienst ten oosten van Moskou, die Het Woud werd genoemd. Daar hadden ze hem klaargestoomd voor deze ene moord. Na deze speciale training had Grigory Bykov Finn uiteindelijk in Parijs opgespoord en hem vermoord door een onbekend type zenuwagens op het stuur van zijn huurauto aan te brengen.

Dat was de Russische kant van de zaak.

De Britse kant van de zaak zat ingewikkelder in elkaar. Finn was óóit één van Adrians 'beste jongens' geweest, dat was inderdaad waar. Adrian had Finn persoonlijk in Cambridge gerekruteerd, in 1985, in de tijd van Gorbatsjov. En hoewel Finn de dienst later de rug had toegekeerd, hoorde hij nog steeds bij Adrian – zowel nu hij dood was als toen hij nog leefde. Niemand, zelfs Vladimir Poetin niet, kwam er ongestraft mee weg wanneer hij opdracht gaf een van Adrians 'beste jongens' te vermoorden.

In zijn grijze zijden pak en dure kasjmieren blauwe Oxford-overjas, beide bekostigd met Penny's privéfortuin en niet met het salaris van de dienst, zag Adrian er misschien uit als een tandeloze circusleeuw. Achter dat uiterlijk ging echter nog steeds diezelfde dierlijke kern schuil die hem veertig jaar daarvoor naar de jungle in Zuidoost-Azië had gedre-

ven, waar hij communistische rebellen had neergeschoten of de keel had doorgesneden en de wereld van Poetins voorgangers bij de KGB gered had.

Adrian begon zijn eigen, gerechtvaardigde woede aan te wakkeren, ter voorbereiding op de ontmoeting met Sergei Limov, Poetins tussenpersoon van die avond. Finns doodsstrijd had drie dagen geduurd, dankzij Bykov – in de achterbak van een auto ergens in Duitsland, werd er gezegd, hoewel Finns lichaam anoniem was afgeleverd bij de Britse ambassade in Berlijn.

Door wie, vroeg Adrian zich voor de honderdste keer af. Wie leverde er nou een lijk af? En wie leverde nou het lijk af van iemand die gezocht werd, zoals Finn? Eén ding wist hij zeker: de moordenaar kon het niet geweest zijn.

Er was een briefje achtergelaten op Finns lichaam, dat respectvol was neergelegd op de achterbank van een Cherokee Jeep, die bij de ambassade was achtergelaten. Het briefje was aan Adrian persoonlijk gericht. *Je hebt hem verloochend toen hij in leven was. Houd hem in ere nu hij dood is.*

Wie durfden Finns lijk bij de ingang van de Britse ambassade achter te laten en zo nauwkeurig uiting te geven aan hun woede? Het briefje wees in de richting van twee personen.

Adrians gedachten gingen weer uit naar Finns vrouw, kolonel Anna Resnikov. Was zij het, Anna, vroeger de jongste vrouwelijke kolonel van de KGB, die eerst haar land verraden had en daarna met Finn was gevlucht en met hem was getrouwd? Had zij het dode lichaam van haar man in blinde woede afgeleverd? Ze was opgeleid op het hoogste niveau bij de Russische buitenlandse inlichtingendienst, de SVR, en was er dus zeker toe in staat – ze beschikte over de listigheid en de sluwheid die nodig waren om een dergelijke prestatie te leveren.

Of was het, en dat was misschien nog interessanter, *Mikhail* die Finns lichaam stiekem afgeleverd had?

Afgelopen vrijdagmiddag, voordat hij voor het weekend naar zijn huis op het platteland was gegaan, voor weer zo'n saai etentje met haar vrienden op zaterdagavond, had Adrian Mikhail's dossier nog eens doorgelezen, hoewel hij het bijna uit zijn hoofd kende.

Codenaam Mikhail had Finn in februari 1995 in Moskou benaderd. Finn gebruikte daar de dekmantel van Britse tweede secretaris voor Handel en Investerings van de ambassade. Al vanaf het begin wilde Mikhail alleen met Finn praten. Dat was de afspraak. Vanaf dag één stond Codenaam Mikhail erop dat hij met niemand anders zou communiceren en bij niemand anders bekend zou zijn, en daardoor was het strategische belang van Finn enorm gegroeid.

De daaropvolgende vijf jaar had Mikhail, via Finn, inlichtingen van de beste kwaliteit aan de Britten geleverd. Die waren zo goed dat de Britten op het hoogste niveau bleven meedraaien en een tijdlang met de Amerikanen konden wedijveren.

En toen kwam Vladimir Poetin in 2000 aan de macht middels een goed voorbereide coup van de KGB. Mikhail had zo'n nauwe band met Poetin dat hij, zoals Finn het uitdrukte, 'zo ongeveer in Poetins wc scheet'. Mikhail maakte deel uit van het kleine groepje zogenaamde 'Patriotten', die het hart van Poetins kleine intieme kring vormden. De kwaliteit en het belang van zijn inlichtingen waren groter dan ooit.

Maar op dat moment kwam de politiek uit het thuisland tussenbeide. De premier maakte duidelijk dat Vladimir Poetin een man was met wie hij zaken kon doen. De Amerikaanse president George W. Bush voegde daar nog aan toe dat hij 'in Poetins ziel gekeken had' en dat dat-gene wat hij had gezien hem wel bevalen was.

Mikhails waarschuwingen voor Poetins Rusland waren plotseling niet meer welkom. De politici wilden niet horen wat hij te zeggen had. Op bevel van Downing Street kreeg de dienst te horen dat men Mikhail moest laten vallen en de politici verordonneerden dat hij 'als een bedrieger ontmaskerd moest worden'. En Adrian, die vooral aan zijn promotie en zijn ridderorde dacht, volgde de bevelen op. Ze lieten Mikhail vallen.

Maar Finn had de bevelen niet opgevolgd. Hij gaf er de voorkeur aan de dienst te verlaten als zijn bron, die van onschatbare waarde was, uit opportunistische, politieke overwegingen aan de kant geschoven werd. En Anna, zijn vrouw, liep alleen vanwege hem over uit het Russische kamp, en niet vanwege politieke gronden, en ze trouwden. Een liefdesverhaal, als zoiets al bestond.

Gedurende de daaropvolgende zes jaar onderzochten ze, samen met een team dat Finn had samengesteld en financierde met geld van Russische ballingen, de aanwijzingen waar de Britten zich niet aan wilden branden. En Mikhails materiaal was even goed als het altijd al geweest was. Het was zelfs zo gevaarlijk dat Finn vermoord was.

Het Britse verlangen om op vriendschappelijke voet met Vladimir Poetin om te gaan hadden Groot-Brittannië en het Westen vijf jaar hoogwaardig inlichtingenwerk gekost. Maar het had Finn zijn leven gekost.

Adrian dacht na over de wendingen die de gebeurtenissen genomen hadden. En nu namen ze weer een andere wending. De zaken waren nu weer helemaal omgedraaid. Aan het begin van 2008 nam de politiek tegenover de regering van Poetin een houding aan die diametraal tegenover de eerdere houding stond. Uiteindelijk was gebleken dat je met Poetin toch helemaal geen zaken kon doen, en blijkbaar was er ook niets moois in Poetins ziel te zien, als hij er al een had. Er kwamen bevelen dat Mikhail gerehabiliteerd moest worden. ‘Vind Mikhail’, was het motto.

Maar nu Finn dood was en de voormalige kolonel Anna Resnikov was verdwenen, wist niemand hoe je met Mikhail in contact kon komen.

Een van de vele redenen voor dit nieuwe beleid ten opzichte van Rusland was de moord op Finn en de nasleep ervan. Als beloning voor de moord op een officier van de Britse inlichtingendienst kreeg Grigory Bykov de titel Held van de Russische Federatie – de hoogste Russische onderscheiding – en een zetel in het Russische parlement, de Doema. De Russen promoveerden hun moordenaars tegenwoordig tot parlementsleden.

Adrian keek naar de weg en maakte zich even los van zijn gedachten.

‘Gas geven, Ray,’ beval hij. Ze waren op de snelweg en de verkeerschaos had zichzelf opgelost.

‘Maar er is een snelheidsbeperking vanwege het weer,’ antwoordde Ray.

‘Die negeer je dan maar.’ Carew weigerde zich daar iets van aan te trekken.

Hij concentreerde zich weer op de wraak die hij op de moordenaar van Finn wilde nemen. Adrian was niet van plan om zich net zo edelmoedig tegenover Grigory Bykov op te stellen als het Kremlin had gedaan. Hij was niet veertien maanden bezig geweest om Bykov te vinden om een Britse diplomaat de Russische ambassadeur een tik op de vingers te laten geven.

Tijdens een met rode wijn overgoten ontmoeting met Teddy Parkinson, het hoofd van de gezamenlijke inlichtingendienst, die alleen Perrier dronk, in de sociëteit van de Special Forces in Knightsbridge, had Adrian Bykovs leven geëist. ‘Oog om oog... zoals het zou moeten zijn, altijd geweest is en altijd zal zijn, Teddy.’

Een moord met een moord vergelden was tenslotte de standaardprocedure. Een officier van de inlichtingendienst was het slachtoffer geweest en MI6, de dienst van Adrian, mocht niet als een sukkel worden gezien. Dat stond gelijk aan een uitnodiging om in de toekomst nog meer officieren van de inlichtingendienst te vermoorden en zou ook een enorme klap zijn voor de moraal van Finns collega's.

Toch had Adrian geweten dat hij hard en slim bij Teddy Parkinson zou moeten lobbyen om ervoor te zorgen dat dit natuurlijke recht zijn beloop zou krijgen. De Britse regering, die haar leger zorgeloos naar Irak kon sturen om daar slachtpartijen aan te richten – bij een abstracte vijand en op basis van onjuiste informatie op de koop toe – was verbazingwekkend teergevoelig wanneer een werkelijke persoon met een naam en een identiteit om het leven moest worden gebracht. En dat terwijl het bewijs tegen Bykov onomstotelijk was. Er bestond geen enkele twijfel dat de door de Russische staat betaalde, opgeleide en bewapende crimineel Finn, een Britse officier van de inlichtingendienst, had vermoord.

En dus had Adrian Teddy op zijn eigen terrein ontvangen, in de sociëteit van de Special Forces, waar de heilzame effecten van geweld overal te zien waren: op de foto's van helden aan de muur, in de brieven die geschreven waren met het bloed van de slachtoffers van de martelingen van de Gestapo die de dood verkozen boven het prijsgeven van Britse geheimen. De sociëteit was een plek waar bureaucraten als Teddy op zijn best wantrouwig werden bekeken.

Adrian wilde zijn baas laten zien waar inlichtingenwerk om ging wanneer er werkelijk strijd geleverd moest worden. In tegenstelling tot hemzelf had Teddy nooit in het leger gezeten en Grigory Bykov aanpakken zou ruw werk worden. In zijn eigen diplomatieke stijl, waarbij het maken van gevangenen geen optie was, wilde Adrian op deze beide feiten wijzen.

‘Maar hij is een Russisch parlamentslid,’ had Teddy geërgerd verzucht toen Adrian, die ontstemd was dat zijn eisen niet onmiddellijk ingewilligd werden, de lunch met een nuttige cognac aan het afronden was. ‘Dat maakt de zaken behoorlijk ingewikkeld.’

‘Dat is dus precies de reden waarom ze hem tot parlamentslid hebben gepromoveerd: zodat we het wel uit ons hoofd zouden laten,’ drong Adrian aan, waarbij hij zo ver naar voren over de tafel leunde dat Parkinson bijna terugdeinsde. ‘Gaan we schurkenstaten onze officieren laten vermoorden omdat de KGB zijn moordenaars tot parlamentsleden promoveert?’

‘Rusland is geen schurkenstaat,’ zei Parkinson vergoelijkend.

‘Het lijkt er anders wel op en het gedraagt zich er ook naar,’ zei Adrian. ‘En als de Syrische inlichtingendienst Finn had vermoord? Zouden we dan schoorvoetend naar het Midden-Oosten afreizen en om een eerlijk proces verzoeken?’

Maar Parkinson had braaf de boodschap van het kantoor van de premier doorgegeven. Voordat extreme maatregelen ook maar in overweging werden genomen, zouden ze het ontslag van Bykov uit de inlichtingendienst eisen, buiten het zicht van de media. Zo kregen de Russen de gelegenheid om Bykov terzijde te schuiven zonder gezichtsverlies te lijden.

Maar Adrian was zich ervan bewust dat deze nieuwe Russen Bykov nooit zouden uitleveren. Het Rusland van Poetin had de afgelopen acht jaar al ongeveer tien keer duidelijk gemaakt dat het zijn vertrouwde macht en arrogantie met volledige immuniteit tentoon zou spreiden.

En nu hij onderweg was wist hij dat dit pas het begin was: een vlucht naar Helsinki op een winteravond, een ontmoeting met een van Poetins sloofjes, die zou uitdraaien op de onvermijdelijke Russische afwijzing van het moeizame en opzettelijk besluiteloze plan van de premier.

Het redelijke verzoek om uitlevering van de crimineel Grigory Bykov doen? Niemand die aan de macht was in Rusland was nog redelijk.

Het regende ondertussen iets minder hard. De dag ging over in de nacht zonder zich ooit werkelijk te hebben laten zien. De dienstauto sloeg de A40 af en legde de paar resterende kilometers naar het vliegveld af over plattelandswegen die vol lagen met modder en de poep van een kudde koeien die naar een ander weiland was verplaatst.

Hoge winden beukten tegen het tweemotorige, omgebouwde verkeningsvliegtuig en schudden het dooreen boven de Noordzee, terwijl de buitentemperatuur snel zakte. Adrian wreef in zijn handen, meer uit een nostalgisch verlangen naar vroeger dan vanwege de kou. Het was goed om te voelen dat hij op een missie was, ook al was het een missie waar hij geen respect voor had, in plaats van achter een bureau te zitten. Toen ze op het militaire vliegveld van Helsinki landden, sneeuwde het hard. Adrian zag de lichten van de sneeuwploegen aan het einde van de landingsbaan. Een auto van de ambassade pikte hem op een reed weg zonder verdere formaliteiten.

De ontmoeting zou plaatsvinden in een vergaderzaal op de bovenste verdieping van het Simonsgard Hotel. De langgerekte ruimte met de hoge ramen bood een mooi uitzicht op het marktplein van Helsinki en op de schitterende lichten van de waterkant die daarachter lag. Gedempte geluiden van gespetter en geschreeuw drongen vanuit een heetwaterbad in de ruimte door, waar het verder helemaal stil was. Een groep luidruchtige, naakte Finnen vermaakte zich en rolde daarna door de sneeuw op het dak, wat vervolgens werd weggespoeld met meerdere flessen wodka.

De Rus, Sergei Limov, had geweigerd om naar de Britse ambassade te komen en Adrian had, om voor de hand liggende redenen, het Russische aanbod van 'gastvrijheid' geweigerd. De vergaderzaal van het Simonsgard Hotel was door beide partijen haastig op afliesterapparatuur doorzocht.

Nu zat Adrian tegenover de omvangrijke Sergei Limov. De fronsende multimiljardair met de dikke lippen, de eigenaar van olietransport-